

AKuFF Hírmondó

Arbeitskreis ungarndeutscher Familienforscher
Magyarországi Németek Családfakutató Egyesülete
German Family Tree Researchers' Society in Hungary

II. évfolyam, 5. szám

2006. június 10.

Tartalom

Az elnök kísérő szavai	2
Bemutakozások és kutatási területek:	3
Hunyady László	3
Dr. Lévay Béla	5
Müller Erhard József	10
Wachtler Géza	13
Amrein Ilona: Kivándorlás Amerikába	16
Ott Sebő: A múlt nyomában	26
Dr. Pencz Kornél: Stader kiegészítés	28
Lázár Boglárka: Kalandos csehországi kutatások	30
Könyvadományok	32
Amrein Ilona: Könyvismertetés	33
Új tagjaink elérhetősége	33
Címváltozások	34
Keresések/válaszok	34

Magyarországi Németek Családfakutató
Egyesülete – AKuFF

Alapítva: 2000

Postacím: 6500 Baja, Petőfi S. u. 56., Tel.: 06 20 32 66 397, E-Mail:

kornelpencz@gmx.net

<http://www.akuff.org>

Az elnök kísérő szavai

Kedves Tagjaink, kedves Hírmondó olvasók!

Az AKuFF egy maroknyi tagjának alkotókedvének és akaraterejének köszönhetően megjelent az AKuFF Hírmondó 5. száma. Mindig nagyon örülünk a tagjaink bemutatkozásainak. Ezekből nagyon sokat megtudunk róluk, olyannyira, hogy a szerkesztőség néha egészen elképed. Az egyesületi találkozók soha nem találni elég időt arra, hogy a másikat alaposan megismerjük. Egy-egy beszélgetés során, amit az ember ebéd közben az asztaltársával folytat, meg lehet sokat tudni, de nem mindenkiről és mindenkinek. Lapunk e rovatának gazdag utánpótlása kellene, hogy legyen, hiszen több, min százán vagyunk tagok. Szép lenne, ha mindegyik tagunk ily módon be tudna mutatkozni. Remélem, hogy jó ideig a legnagyobb problémánk az lesz, hogy a gazdag anyagból melyik bemutatkozásokat válogassuk ki az aktuális számba. **Kérem, írjanak pár sort magukról!** Lehet, hogy azt gondolják: de kérem, kit érdeklek én!? Higgyék el nekem: sokakat!

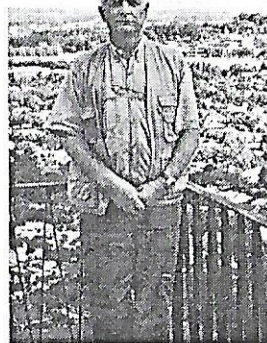
Más cikkeket is szívesen várunk a tagjainktól, de nem csak tőlünk, hanem barátainktól is, akik ugyan nem tagok nálunk, de „sváb” családfakutatók. Azok, akik egy-egy korábbi egyesületi találkozón előadást tartottak, készítsenek egy pár oldalas összefoglalót az előadásukból, hiszen a szó elszáll, de az írás megmarad. Ehhez találnak jó példákat az eddigi lapszámokban, pl. azt, hogy milyen jellegű tartalommal várunk írásokat. Ne törődjenek azzal, hogy nem beszélnek magyarul vagy németül, mi le fogjuk fordítani.

Apropó, fordítás. Nem akarjuk azokat a tagjainkat, akik segítenek a fordításban, túlterhelni. Nagyon örülnénk, ha jelentkeznének önkéntesek erre a feladatra. Kérem, ne feledjék: a szerkesztőség csak egy pár emberből áll: Bocszárdi Szilárdné Marika, Amrein Ilona és jómagam alkotjuk. Nem tudunk mindent mi csinálni.

Dr. Pencz Kornél

AZ EGYESÜLET TAGJAINAK BEMUTATKOZÁSA: Hunyady László bemutatkozása:

Cím: 1022 Budapest, Pajzs u.1.
Mail: hunyady.laszlo@chello.hu
Tel: 1/326-74-83, 30/933-54-03

1943-ban Újpesten születtem. Mérnök-közgazdász végzettséggel rendelkezem. Aktív életem első felében számítástechnikai területen, másik felében a külkereskedelemben dolgoztam.

A családfakutatás mindig érdekelt, de nagyobb intenzitással 5-6 éve közgazdász feleségem elhunyt, illetve nyugdíjba vonulásom óta foglalkozom. Mindig is érdekelt családunk története és már fiatal koromban érdeklődéssel hallgattam idősebb rokonaim történeteit, adomáit.

Kérésemre ezeket le is írták, és ezek a 30-40 éve leírt visszaemlékezések lettek mostanra a legbecsesebb kincseim.

Anyai ágon Erdélyből, Háromszékből, apai ágon Felvidékről származom, ahol trencsényi, nyitrai, Sáros és Abaúj vármegyei kismemesi családi ősökkel büszkélkedhetek. A Magyarországi Németek Családfakutató Egyesületével a nagymányoki, sváb származású nejem családjának kutatása révén kerültem kapcsolatba.

Kutatásaim során számos rokoni családot kerestem fel külföldön és itthon. Mindenütt örömmel, szeretettel fogadtak és számtalan iratot, fényképet, oklevelet sikerült összegyűjtenem és számítógépembe rögzítenem.

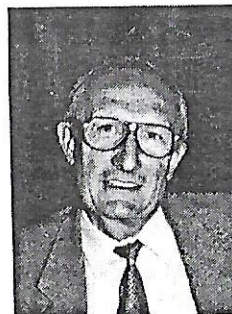
Kutatásaim során találtak között talán a legkedvesebb nekem az a levél, amit egy idős ősöm írt 1870-es években fiának panaszolva a családfakutatás akkori nehézségeit (utazások, a trencsényi levéltár 1848-49 években történő feldúlása stb.). Ebben a levélben azt a reményét fejezte ki, hogy talán lesz valaki később a családban, aki az ő munkáját becsülni és folytatni fogja. Úgy érzem én lettem a kutatásainak folytatója sok-sok évtized után.

Számos levéltárban megfordultam a budapestiekén kívül jártam a kassai, pozsonyi, bártfai, eperjesi, kisszebeni, aradi, sepsiszentgyörgyi, brassói, bécsi levéltárakban. Tagja vagyok a Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaságnak, a turócszentmártoni Szlovák Genealógiai Társaságnak, az Erdélyi Genealógiai Társaságnak, a bécsi Adler Családfakutató Központnak.

Az alábbi helységekben a felsorolt családokat kutatom elsősorban:

Tolna vármegye	Nagymányok, Cikó, Mőcsény	Gungl, Áment, Scharfenberger, Krász, Drüszler, Baumgartner, Geiss, Grill, Guth, Günter, Herger, Hirschmann, Höflinger, Jager, Kolb, Schiffer, Schurk
Háromszék vármegye	Illyefalva, Kézdivásárhely, Aldoboly, Brassó	Rákossy, Csúz, Petke, Burg, Szakács, Barok, Ágoston, László, Jancsó,
Abaúj, Sáros vármegye	Kassa, Eperjes, Bártfa, Szeben, Berzevicze	Hunyady, Hvaszta, Vaszta, Turnyos, Porvy
Trencsén vármegye	Melsicz, Kis és Nagy-Zabláth, Zsolna, Liborcsa, Trencsén, Dezsér,	Kardoss, Burg, Kubicza, Czabalay, Gombár, Joób, Alethner, Bachó, Schwertner, Mikovényi, Melcsiczky
Nyitra vármegye	Kispróna, Nyitra, Vágújhely	Bossányi, Bittó, Mikovényi
Csongrád vármegye	Derékegyháza, Nagymágocs, Szentés, Szegvár	Burg, Hunyady, Ágocsy, Antal, Antalffy,
Pest- Pilis-Solt vármegye	Nagykáta, Tápiószéle, Tápiószentmárton, Szentmártonkáta	Pilissy, Dezseöffy, Sárközy, Wittich, Ádám, Viczián, Vosits, Benedicty, Toperczer, Érkövy, Koós, Krajtsik, Lukáts,
Nógrád vármegye	Nógrádszakál, Nógrádmegyer, Pásztó	Szigyártó, Bugáth, Hunyady
Arad vármegye	Arad, Körösbökény, Csermő, Somoskezipuszta	Jagodits, Bergincz, Izsó

Dr. Lévay Béla bemutatkozása:

Cím: 2457 Adony, Vetus Salina u.17.
 Mail: levaybela@invitel.hu; levay@para.chem.elte.hu
 Tel: 20/803-8061; 25/232-843
 Honlap:
<http://www.chem.elte.hu/departments/magkem/levayb/levaybhun/index.html>;
<http://kkkk.elte.hu/levaybela.html>

Magamról: Dr. Lévay Béla vagyok. 1938-ban születtem **Budapesten**. 1962-ben okleveles vegyészdiplomát szereztem az Eötvös Loránd Tudományegyetemen (ELTE), amely első és egyetlen munkahelyem is lett. A kémiai tudományok doktora fokozattal egyetemi tanár vagyok az ELTE Természettudományi Karának Kémiai Intézetében, a korábbi Magkémiai Tanszéken, és egyúttal a Környezettudományi Kooperációs Kutató Központ igazgatója is vagyok.

Szűkebb családomról: Feleségem 1961 óta **dr. Sándor Márta**, aki fogorvos volt, és jelenleg nyugdíjas. Három fiamtól (I. Levente/1964, II. Örs/1966, III. Zsolt/1968) 6 menyem közreműködésével eddig 9 gyönyörű unokám van (I/1. Csanád/1990, Zombor/1990; I/2. Zétény/2005; II/1. Orsolya/1992, Luca/1995; II/2. Boglárka/2003, Rozi/2006; III/1. Flóra/1992, Anna/2004).

Családfakutatási hobbim kialakulásáról: Sajnos csak nagyszüleim és szüleim halála után döbrentem rá, hogy milyen kevés konkrétumot tudok felmenőimről. A dolog akkor kezdett igazán érdekelni, amikor egy családi iratot tartalmazó bőröndből kezembe kerültek szüleim felmenőinek egészen a nagyszüleikig bezárólag összegyűjtött születési és házassági anyakönyvi kivonatai. A magyarországi plébániákról származó anyakönyvi másolatokra rá volt vezetve, hogy „Az 1939. évi IV. t.c. végrehajtása céljára bélyegmentes.” Hasonló dokumentumokat találtam feleségem szüleinek felmenőiről is. Tehát a szegyenletes emlékü zsidótörvények írták elő ezeknek a dokumentumok beszerzését.

Mindenesetre ez a dédszülőkhöz terjedő dokumentumgyűjtemény, amely az ükszülők neveit is tartalmazta, jó alapot szolgáltatott a még távolabbi ősök adatainak a földterítéséhez. Ez akkor vett igazán komoly lendületet nálam, amikor tudomásomra jutott, hogy a Magyar Országos Levéltárban (MOL) hozzáférhetőek és ingyenesen kutathatók a trianoni határokon belüli és kisebb részben azon kívüli Magyarország egyházi anyakönyveinek mikrofilmmásolatai az 1895-ig terjedő időszakig, azaz a polgári anyakönyvezés bevezetéséig. Így lettem 1992-től a MOL többé-kevésbé rendszeres látogatója.

Szerencsésnek bizonyult, hogy a feleségem csepeli sváb felmenőinek kutatásával kezdtem a munkát, mert azok a **Csepel-sziget** néhány falujára terjedő, meglehetősen szűk körben és szigorúan egymás között, német a némettel, házasodtak. Feleségem anyja volt az első a családjában, aki nem német nemzetiségűhöz ment feleségül. Így azután viszonylag gyorsan és könnyen haladtam előre, pontosabban az időben visszafelé, egyes esetekben a 9. generációig. Később aztán sok problémával, ellentmondással is találkoztam, és rájöttem, hogy a családfakutatás egy érdekes „puzzlejáték”, amely sosem fejezhető be. De hát éppen ez a szép benne! Öreg napjaimban sem fogok unatkozni.

Már 10 éve kutattam az őseimet, amikor egészen véletlenül megláttam a MOL-ban az AKuFF-nak egy már lejárt határidejű meghívóját. Ennek alapján Amrein Ilonával sikerült felvennem a kapcsolatot, és 2002. szeptemberétől 061-es sorszámmal AKuFF-tag lettem. Igen sokat köszönhetek az egyesületnek. Így ismertem meg pl. az „Ortssippenbuch”-okat, a kivándorlási adatgyűjteményeket és egyéb hasznos dokumentumokat, amelyek segítségével jelentős előrehaladást sikerült elérnem.

Amit eddig megtudtam őseimről: Apai ágon a legrégebbi közvetlen férfiági felmenőm a szépapám, **Johan Reder**, aki egy 1815-ös baranyai malomösszeírás szerint egy egykerekű, nem szítás, 3. „classisú” vízimalom tulajdonosa volt Herenden (ma Kisherend), de a későbbi összeírásokban már nem szerepel a malomtulajdonosok között. Felesége **Catharina Kesdorf** (Gäsdorf/Kesztorf) volt, akinek neve György fiuk házassági anyakönyvéből ismert. Szépszüleim születési és házassági adataira eddig még nem sikerült rátalálnom.

Négy gyermekük közül Herenden született az ükapám, **Reder György** (Herend, 1824 - ?), aki kátolyi molnárlegényként 1844-ben vette feleségül

Weidhoffer József (Pécsvárad, 1790 - ?) szabómester és **Pritzelmajer Magdolna** (Pécsvárad, 1800 - ?) lányát, **Weidhoffer Évát** (Pécsvárad, 1825 - ?). Ükszüleim harmadik gyermekeként Nagy Pallban született a **dédapám, Réder Károly** (Nagy Pall, 1849 - Pécs, 1908), aki szabómester volt Pécsen. Felesége **Kummer András** (Pécs, 1826 - ?) bádogosmester (laminarius) és **Schunk Katalin** (?1820 - ?) lánya. **Kummer Anna** (Pécs, 1859 - Pécs, 1895), akitől 7 gyermekük született. Az 5 fiú magyaros keresztnéve (Győző, Károly, Gyula, **Béla** és Jenő) arról tanúskodik, hogy a család ekkor már magyarnak tartotta magát.

Nagyapám, Lévay (Réder) Béla (Pécs, 1884 - Budapest, 1931) és fivérei voltak az első tanult emberek a Réder családban. Nagyapám matematikatanár lett, és a m. kir. Boeskai István reáliskolai nevelőintézet igazgató-tanáráként halt meg 47 évesen, fehérvérűségben. Egyetemi indexébe bejegyezték, hogy Réder Béla es. és kir. budapesti gyalogsági hadapródiskolai tanárjelöltnek megengedtetett, hogy a kir. magyar tudomány-egyetemre (*ma ELTE, L.B.*) mint rendkívüli hallgató beiratkozassék”. Indexében Eötvös Loránd báró saját kezű bejegyzése tanúskodik arról, hogy a heti 5 órás „Kísérleti természettan” (*ma fizika, L.B.*) tantárgyból „jelesen colloquált”. Hasonlóan kiváló eredménnyel vizsgázott olyan neves matematikaprofesszoroknál is mint Beke Manó vagy Fejér Lipót.

1912-ben feleségül vette **Czeller Lajos** (Udvard/Dvory nad Žitavou/SK, 1854 - Vágsellye/Šaľa/SK, 1953) és **kisszecsői Lévay Henrika** (Budapest, 1847 - Vágsellye/Šaľa/SK, 1910) lányát **Czeller Malvint** (Vágsellye/Šaľa/SK, 1890 - Szigetszentmárton, 1975).

De miért változtatta meg nagyapám a Réder családnevét és miért pont Lévayra? A névmagyarosítására annak kapcsán került sor, hogy I. világháborús érdemeiért (sebesülés, III. osztályú Vaskorona-rend lovagja és egyéb kiténtetések) vitézzé avatták. Hogy kötelező volt-e ilyen esetekben a névmagyarosítás, azt nem tudom, de valószínűleg elvárták. Logikusnak tűnt olyan család nevét választani, amellyel utódai valódi vérségi kapcsolatban is állnak majd. Ezért választotta felesége anyja „kutyabőrös” Lévay családjának a nevét, amelynek viseléséhez 1922-ben fiával együtt megkapta a belügyminisztérium engedélyét. A Lévay család a nemességet 1631-ben kapta II. Ferdinánd királytól, aki azt **Lévay alias Vaska Andrásnak** a tokaji harmincad ellenőrének adományozta.

* A Réder-ágon még további német családnevek (Kaltwasser, Frank Höffner, Pauer, Kuzman) míg a Czeller-ágon több magyar családnév (Istenes, Borbély, Juhász, Vadkerti, Tamás) mellett szlovák hangzású nevek (Sztankó, Kollár) is előfordulnak.

Ma már kideríthetetlen, hogy hogyan került nagyapám és a Felvidékről származó későbbi felesége Szegedre, ahol összeismerkedtek, és ahol első gyermekükként megszületett **édesapám, Lévay (Réder) Gábor** (Szeged, 1913 - Budapest, 1981). Ő a Ludovika Akadémián végzett és tüzér vezérkari századosi rangban fejezte be katonai pályafutását 1945-ben. Utána szamaras kordéval tejbegyűjtést végzett tanyákról, majd vasbetonszerelő szakmunkás és később hivatásos méhészmester lett.

Apám öccse **Lévay Sándor** (Budapest, 1919 - ?/SZU, 1943) ludovikás tüzérhadnagyként a Don-kanyarban halt hősi halált. Halálának nem szokványos körülményeit Nemeskürty István „Rekviem egy hadseregért” c. művében írta meg. Amikor a szovjetek bekerítették a tüzérségi megfigyelő állását, a saját ütegeinek össztüzét irányította az állásra.

Apám 1937-ben vette feleségül **édesanyámat, Pongrácz Katalint** (Komárom, 1915 - Budapest, 1989), aki **szentmiklósi és óvári Pongrácz Miklós** (Eszterháza, 1879 - Komárom, 1922) és **Oriold Katalin** (Palánka/Bačka Palanka/YU, 1882 - Komárom, 1953) hat élő gyermeke közül a legfiatalabb volt (fiú ikertestvére csecsemőként meghalt).

A **szentmiklósi és óvári Pongrácz nemzetség** leszármazási táblázata 1230-tól egészen Miklós nagyapámig bezárólag több forrásból is ismert. Ősök **Hauk Polko** cseh főnemes volt, akinek leszármazottait II. András, IV. Béla, ill. IV. (Kún) László király „a vendégnépek (idegenek) sorából kivette és az ország első nemesei közé sorozta”. Ősi fészükük Liptó vármegyében a ma már csak romjaiban megmaradt Óvár vára (*ma Starý-hrad/SK*) és Liptószentmiklós (*ma Liptovský Mikuláš/SK*) volt.

A Pongrácz-ágon van a családfának egy fontos leágazása. Dédapám, **Pongrácz Sándor** (Andrásfalva/Liptovska Ondrašová/SK, 1835 - Komárom, 1889) felesége **szenkviczi Palkovics Gizella** (Esztergom, 1844 - Pozsony/Bratislava/SK, 1911) **Palkovics Károly** (Buda, 1816 - Karva/Kravany nad Dunajom/SK, 1897) és **derghi és karcsei Somogyi Mária** (Esztergom, 1817 - Karva/Kravany nad Dunajom /SK, 1866) lánya volt. Palkovics Károlyt az 1848/49-es szabadságharc idején Kossuth Lajos Esztergom és Esztergom

vármegye kormánybiztosává nevezte ki. Tevékenységéért halálra, majd 16 évi várfogságra ítélték. A munkácsi és komáromi várbörtönökben 4 évet ült. Később Esztergom vármegyében I. alispán, és két cikluson át országgyűlési képviselő is volt. Édesapjának, **idősebb Palkovics Károlynak** (Budapest, 1788 - Esztergom, 1865), aki táblabíró és városi orvos volt Esztergomban, a családi emlékezet szerint 3 feleségétől 32 gyermeke volt. Az adat hitelességét támasztja alá, hogy 25 gyereknek valóban megtaláltam az anyakönyvi adatait. A hiányzó 7 gyerek adatai valószínűleg a Budapest Krisztinavárosi plébánia megrongálódott anyakönyveiben vannak, amelyekről nem készültek mikrofilmmásolatok.

Itt reménytelenül elakadtam a **Palkovics család eredetének** a kutatásában. Ekkor egy merész elhatározással telefonon megkerestem a budapesti telefonkönyvben szereplő Palkovicsokat, és nagy szerencsémre ráakadtam egyre, aki birtokában volt a felmenőire vonatkozó anyakönyvi dokumentumok hiteles másolatainak egészen 1695-ig visszamenőleg. Ezek szerint a **Palkovicsok burgenlandi horvátok** voltak, akiknek ősei a Trianon előtti Sopron vármegye Kismartoni járásához (ma az ausztriai Burgenland tartományhoz) tartozó Büdöskút/Stinkennbrunn faluból származtak. A burgenlandi horvátok, hasonlóan a Budapest környéki szerbekhez, a törökök elő menekültek békésebb vidékekre.

Bácskai eredetű Oriold nagyanyám és az ország másik végéből származó Pongrácz nagyapám találkozásának története ma már szintén a megoldhatatlan rejtélyek közé tartozik. Sokáig megfeyjthetetlennek tűnt számomra **az Oriold család eredete** is. Nagyanyám franciás hangzású családneve ellenére német anyanyelvű volt, és csak férjhez menetele után tanult meg magyarul. Jól számolni azonban idős korára is csak németül tudott. Felmerült a család esetleges hugenotta eredete, de egyes anyakönyvekben Ohrjoll-nak írott nevüknek a szláv csengése is zavaró volt. A MOL-ban fellelhető palánkai anyakönyvekből csak annyi derült ki, hogy Palánkán született és halt meg a nagyanyám apja is, azaz a **dédapám**, az ácsmester **Oriold Antal** (Palánka/Bačka Palanka/YU, 1856 - Palánka/Bačka Palanka/YU, 1910). A felesége **Schwarzinger Ágota** (Szépliget/Gajdobra/YU, 1855 - ?) volt. Azonban a szintén **Oriold Antal** nevű **ükapámnak**, akinek a felesége **Wagner Ágnes** (Palánka/Bačka Palanka/YU, 1828 - Palánka/Bačka Palanka/YU, 1878) volt, csak a házassági és halotti anyakönyve volt meg Palánkán, a születési anyakönyve nem.

És ekkor jött segítségemre az AKuFF könyvtára. Stefan Stader „Sammelwerk donauschwäbischer Kolonisten” c. művének forrásjegyzékében

(Quellenverzeichnis) ugyanis rábukkantam Anton Reimann „Ortssippenbuch Palanka in der Batschka” c. kötetére, amelyet könyvtárközi kölcsönzés útján tudtam megszerezni Frankfurtból. Ebből kiderült, hogy az idősebb **Oriold Antal** 1822-ben, Hódságban (Hodschag/Odžaci/YU) született, akárcsak apja, **Oriold Landolin** (Hódság/Odžaci/YU, 1790 - Paripás/Ratkovo/YU, 1836) és anyja **Benderek Katalin** (Hódság/Odžaci/YU, 1793 - Paripás/Ratkovo/YU, 1836). Ez utóbbi házaspár, azaz szépszüleim elhalálozási adataiból az is kiderül, hogy Benderek Katalin 10. és 11. ikergyerekeivel együtt belehalt a szülésbe. Férje pedig 6 napra rá, 46 évesen követte őt a sírba. (Lehet, hogy öngyilkos lett?)

A Stuttgartból kikölcsönzött „Ortssippenbuch Hodschag 1756-1945” c. kötetből kiderült, hogy Landolin apja **Oriold Kristóf** (Ballweiler/Saarland, 1742 - Hódság/Odžaci/YU, ?) volt az első bevándorló Oriold, aki 1764-ben érkezett a Szárvidékről Bécsen keresztül Apatinba, első feleségével **Maligne Erzsébettel** (Ommersheim/Saarland, 1741 - Hódság/Odžaci/YU, ?). Apatinban született 4 gyerekeivel azután 1772-ben átköltözött Hódságba, ahol további 8 gyereke született. Ezek közül 7, köztük Landolin is már a második feleségétől **Mayer Magdolnától** (Riegel, 1753 - ?) származik. A bevándorló Oriold Kristóf szülei **Oriold Henrik** és **Albert Anna Mária** voltak. **Oriold Henrik** Hódságban halt meg özvegyen 1784-ben, 72 éves korában. Valószínű, hogy fia után vagy vele együtt vándorolt ki, és öreg napjaiban a fiával élt együtt.

Az Oriold-ágon még számos német nevű család (Schmaus, Weiss, Dornstädter, Krämer, Welsch, Gerlach, Rechtenwald, Huber, Rither, Limbacher, Ribber, Fricker, Delva) található. A német nyelvű Orioldok saarvidéki eredetével megoldódott a franciás hangzású név eredete is, hiszen ezen a francia-német határvidéken keverten él a francia és német nyelvű népesség.

Összefoglalva: olyan magyar vagyok, akinek ereiben a magyar mellett kb. 50% német valamint horvát és szlovák eredetű vér is folyik, és aki magyarsága mellett más nyelvű őseire is büszke.

Müller Erhard József bemutatkozása

Cím: 6500 Baja, Korsós u. 33.
Mail: erhard@emitelnet.hu
Tel: 79/324-638

63 éves nyugdíjas mezőgazdasági mérnök vagyok. **Csávoly/Tschawal** községben születtem, amely akkor még 70%-ban németajkú volt. 1974 óta **Baja** a lakóhelyem, ahol 1961-ben az országban második évfolyamként tettünk 25 fővel német nyelvű érettségit. Az AKuFF-nak alapító tagja vagyok 006-os számmal és lelkes támogatója.

Az ősök eredete, a múlt kutatása mindig érdekelt, különösen azért, mert sokáig tabu téma volt és szájról szájra terjedt, mint a népmese. Valamikor a 70-es évek idején megcsináltam az első kis ősfámat és akkor rájöttem, hogy a családok mennyire nem ismerik a múltat. Szerencsémre a keresztlevelek és a környék egyházi feljegyzései sokban tudtak segíteni. Amikor elkezdtem, még nem gondoltam, hogy ennek a munkának befejezése van, de vége nincs. Tapasztalataim azt mutatják a harminc év alatt, hogy minden fontos dolgot le kell jegyezni, amit a dédszülők, nagyszülők, szülők mondanak, mert egy idő után nincs, aki elmondja. A fényképeket meg kell írni, mert nem tudjuk, ki van a képen és érdekes vonásokat találhatunk még évszázadok múlva is, hasonlóságban.

A környék 3 alapterületén – **Hajós, Nemesnádudvar, Csátalja** – megtalálhatók betelepült őseim, ahonnan az utótelepülésekre is elkerültek, így **Csávolyra** is, ahová még **Soroksáron** keresztül is települtek.

Így jutottam el őseim földjére, legalábbis ahol a származást, eredetet sikerült kideríteni: **Bussen, Unlingen, Uttenweiler, Dietelhofen, Viningen, Kröppen, Neubürg.**

Kutatott családok apai ágon:

Müller Péter: Csátalja, Staninsic	Rutterschmidt Katharina: Nemesnádudvar
Bischoff Mathias: Viningen	Stoll Michael: Gara
Weber Johann: Viningen	Schwab Marianne: Gara
Heffner Johann: Buchen	Schneider Jakob: Csátalja
Kunz Anna Margaretha: Neubürg/Sombor	Steiner Jakob: Soroksár
Gusenleitner Josef: Baja	Helwirth Josef: Soroksár
Roth Johann Adam: Trulben	Fritz Johann: Csávoly
Reppmann Barbara: Liederschild	Schlegel Theresia: Csávoly
Zacharias Anna: Viningen	Hohn Georg: Csávoly
Richter Valentin: Nemesnádudvar	Koch Walburga: Csávoly
Schmid Margaretha: Csátalja	Seitz Franz: oo 1781
Jagschitz Lorenz: Nemesnádudvar	Stockinger Katharina: Csátalja

Schnadenberger Maria: Bácsbokod Bech Matthias: Nemesnádudvar Banes Magdalena: Nemesnádudvar Nickl Johann: Nemesnádudvar Luitprand Agathe: Uttenweiler Bröchel Tobias: Uigendorf Arens Sebastian: *1668 Lang Jakob: Staninsic? Schibler Anna: Staninsic? Hack Ignatius: Staninsic? Schadt Georg: Bácsbokod? Kling Rosalia: Bácsbokod? Hellenpart Jakob: Bácsbokod? Waissenberger Ilona: Bácsbokod? Hechenberger Michael: Uigendorf Banes Johann: Bretten Schnadenberger Maria: Bácsbokod Bech Matthias: Nemesnádudvar Banes Magdalena: Nemesnádudvar Nickl Johann: Nemesnádudvar Luitprand Agathe: Uttenweiler Bröchel Tobias: Uigendorf Arens Sebastian: *1668 Lang Jakob: Staninsic? Schibler Anna: Staninsic? Hack Ignatius: Staninsic? Schadt Georg: Bácsbokod?	Kling Rosalia: Bácsbokod? Hellenpart Jakob: Bácsbokod? Waissenberger Ilona: Bácsbokod? Hechenberger Michael: Uigendorf Banes Johann: Bretten Bayer Barbara: Bächingen Ruderschmitt Johann Tobias: Neibsheim Pauly Anna Maria: Neibsheim Schäffer Adam Johann: Nemesnádudvar Tobelman Johann: Uigendorf? Mayer Philipp: Uigendorf Blocher Barbara: Uigendorf Ruderschmitt Georg Johann: Neibsheim Wild Barbara: Neibsheim Stegner Peter: Soroksár Fisinger Victoria: Soroksár? Arnold Johann: Hajós Ludl Maria: Hajós? Stohr Magdalena: Csávoly Hammhaber Josef: Csávoly Zwick Anna: Csávoly? Dostenberger Johann: Nemesnádudvar, Neibsheim Federer Moritz: Nemesnádudvar Friedrich Georg Johann: Nemesnádudvar Merkl Magdalena: Nemesnádudvar Holenz Anna Maria: Csávoly
--	--

Kutatott családok anyai ágon:

Oszthheimer Josef: Csávoly, Hajós? Mueller Johann: Csávoly, Hajós? Richter Michael: Hajós Munding Josef: Hajós Fusenecker Matthias: Hajós Wittmer Rosina: Hajós Wittmann Michael: Hajós Fidler Dorothea: Hajós? Resinger Anna Maria: Soroksár	Beiler Anna Maria: Soroksár Frank Georg: Soroksár? Holenz Anna Maria: Soroksár? Beiler Anna Maria: Soroksár? Petz Peter: Bácsalmás Scheibl Kaspar: Császártöltés Miks Magdalena: Császártöltés Baumann Franz: Csávoly Hohn Johann: Csávoly
---	--

Huber Thersia: Vaskút Gay Pauk: Hajós Huber Jakob: Soroksár Walter Johann: Császártöltés Ruhatucl Johann: Soroksár Hartmann Anna Maria: Soroksár? Dostenberger Gallus: Neibsheim Frank Maria Eva: Neibsheim Folkmann Johann: Soroksár Jesovith Anna Maria: Soroksár Lee Rosalia: Soroksár	Oswald Georg: Hajós Hilsberger Bernhard: Hajós Knerle Susanna: Soroksár Maurer Jakob: Hajós Pfeil Anna Maria: Hajós Bohner Ottilia: Hajós? Rauch Andreas: Soroksár Klingenstein Katharina: Soroksár Kemch Eva: Soroksár Kremm Jakob: Csávoly:
---	--

Wachtler Géza bemutatkozása:

Cím: 4002 Debrecen, Napraforgó u. 51.
Mail: wachtlerprem@freemail.hu
Tel: 30/314-33-53

Wachtler Gézának hívnak, 34 éves elektronikai
műszerész vagyok. 1972-ben születtem
Balmazújvároson. Édesanyám Prém Irén,
édesapám **Wachtler Géza**. 2001. tavasza óta
foglalkozom a családom eredetének a
vizsgálatával.

Kezdetben csak az apai ág foglalkoztatott, itt gyakorlatilag a nulláról kellett
indulnom, mivel nagyapám (**Wachtler Lajos**, született 1912. **Budapest**) korán
árvaságra jutott, édesanyja (**Szurma Krisztina**) elvesztése miatt. Az egyik
bátyjával debreceni árvaházba került, így elszakadt édesapjától és testvéreitől,
nem tartotta a kapcsolatot a Budapesten maradt rokonaival. Ehhez a kilenc év
katonai idő is hozzájárult, melyből négy év volt az orosz fogság. Egyedüli
információ édesapja és édesanyja neve volt, a szülők származási helyéről
semmilyen információnk nem volt.

A családi legenda arról szól, hogy dédapám Bajorországból érkezett Magyarországra. Eltelt több évtized úgy, hogy a Wachtler család származási helyéről valami biztosat tudtunk volna. 2001. tavaszán egy Budapesten élő másod-unokatestvérem megtalálta **Wachtler György** és **Szurma Krisztina** házassági anyakönyvi bejegyzését, melyből a születési idejük és akkori lakhelyük kiderül, de a születési helyről semmi. Közben 2003. őszén egy debreceni antikváriumban kezembe került Manherz Károly egyik könyve, melynek a felhasznált irodalom című jegyzetében feltűnt egy különös könyv. Címe: "A balmazújvárosi német település", írta Lengyel Imre 1936-ban. Ekkor kezdett erős lenni bennem a gyanú arról, hogy igaz lehet, amit anyám szülei beszéltek arról, hogy ők is német származásúak, ez még gyerekkoromban volt, ezekről a dolgokról később nem is nagyon beszéltünk. A könyvtárban megtaláltam az említett könyvet és ugyancsak megörültem annak, amikor a felsorolt német családok között a **Prém (Brem)** nevet is megtaláltam. Egy debreceni kutatótársam (Stumpf Árpád) segítségével eljutottam a hajdúböszörményi levéltárba, ahol megtaláltam a balmazújvárosi német református egyház anyakönyveinek a másodpéldányait, melyek jól kiegészítették a mikrofilmre vett első példányok hiányos állományát. Sajnos még így is hiányzik több év az állományból.

A legfájóbb az 1808-tól 1829-ig terjedő születési anyakönyvek hiánya, melyek holléte titok számomra. 2004. decemberében hozzáfogtam az anyakönyvi állomány fotózásához, ez az a terület, ahol a legtöbb segítséget kaptam a levéltár részéről. Erre azért volt szükség, mert szerettem volna az utókor számára megmenteni az anyakönyveket digitális formában, és mivel rendkívül kevés időm van családfakutatásra, vagyis kevés időt tudok levéltárban tölteni, így most már ezeket az anyakönyveket otthon is tudom kutatni.

A nagy nap 2005. február 21-e volt (születésnapom előtt egy nappal), mikor egy Budapesten rendkívül sokat kutató barátom az általam megadott adatok alapján megtalálta nagyapám egyik 1905-ben született testvéreinek születési anyakönyvi bejegyzését, melyből kiderült a szülők származási helye is! Ezek szerint **Wachtler György** 1872. március 21-én született a Moson vármegyei **Szentpéteren (ma Jánossomorja)**, **Szurma Krisztina** pedig 1873-ban a Fejér megyei **Kisapostagon**. Másnap telefonáltam a jánossomorjai plébániára, ahol készségesen fogadták a kérésemet és egy órán belül megkeresték dédapám születési bejegyzését és faxon el is juttatták számomra. Több évtizednyi homály

egy óra alatt feloszlott. Most már biztos, hogy a Wachtler ősök a mosoni németek táborába tartoznak, a Prémek pedig valószínűleg az 1765-ben Vadkertről elmenekült németek ivadécai.

Hosszan nem akarok írni a mosoni németek történetéről, sem a balmazújvárosiakról mivel nem kutattam, és bárki utánanézhethet a könyvtárban és az interneten. Röviden csak annyit, hogy a mosoni németek magyarországi története jóval a XVIII. század előtt kezdődik, első csoportjaik még az Árpád korban telepedtek meg a Mosoni síkságon. Több szakaszban a XVIII-XIX. századig érkeztek az adott területre. Hogy az én őseim mikor és honnan érkeztek a nyulasok földjére, ez még kiderítésre váró feladat. A balmazújvárosi németek a protestáns vallásuk miatt menekültek el Vadkertről 1765. nyarán, ezzel ők alkották a Balmazújvárosra települt németek magját.

A vadkerti és balmazújvárosi német településhez köthető települések még **Harta, Gyöng, Nagyszékely** és egyéb református német települések is szóba jöhetnek még. Tehát úgy néz ki, hogy az apai ősök katolikus mosoni németek (Heidebauerek), **Szurma Krisztina** révén evangélikus szlovák vér is csörgedez bennem, ezen kívül apám édesanyja magyar református ősökkel bír, anyám ősei szinte kivétel nélkül a balmazújvárosi református németek közül való. Bízom benne, hogy a 2006-os év is fontos eredményeket hoz az ősök eredetének felkutatásában. Végezetül felsorolom azokat a családokat, amelyekből eredeztettem magamat.

Anyai rész: PRÉM (BREM), SZARVAS (HIRSCH), TAKÁCS (WEBER), LEITER, ZABOS (HABERSTICK), PINCÉS (KELLER), JUHÁSZ (SCHAFER), KUNKLI (KUNKL), SCHILLING, MAYER, CSIRKÉS (HINKEL), HOLB, HARTMANN, STALLER, VINCZE, TÓTH, ÁRVA, DITZ, WIES.

Apai rész: WACHTLER, SZURMA, BAUMHOLZER, BÖHM, VARGA, JUHÁSZ, SUBA, KOROKNAI, BORDÁS.

Innen szeretnék minden kedves kutató társamnak igen eredményes kutatómunkát kívánni.

Amrein Ilona: Családfakutatás az internet segítségével Kivándorlás az Egyesült Államokba

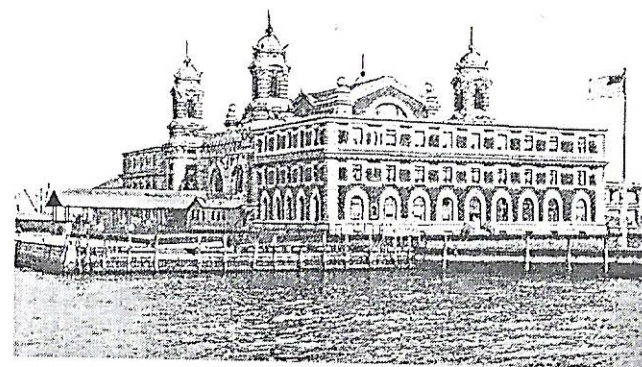
Sokféle célt követhetünk a családfakutatás során: egyeseknek az a fontos, hogy az őseikről tudjanak meg minél többet, mások családfájukat akarják elkészíteni. Mi magyarországi németek többnyire a magyarországi és a német őshazabeli kutatásokra koncentrálunk, ahol a gyökereink vannak. De nem szabad elfelejtkeznünk arról sem, hogy különösen a 19. század végen és a 20. század elején az Osztrák-Magyar Monarchia sok polgára próbált szerencsét az Újvilágban. Ha valakinek az USA-ba kivándorolt rokona van, az www.ellisland.org honlapon jó helyen jár.

Az USA-t 1880-1930 között érte a legnagyobb bevándorlási hullám: több mint 27 millióan érkeztek az országba (túlnyomórészt Ellis Island-en keresztül), az Osztrák-Magyar Monarchia területéről származók száma kb. 4 milliót tesz ki.

De mi is ez az **Ellis Island**? Valószínűleg azok számára, akik még nem foglalkoztak az Egyesült Államokba való kivándorlással, nem egy ismert fogalom, ezért következék egy rövid magyarázat. Ellis Island egy kis sziget (területe mintegy 14 hektár) a New York-i szabadságszobor közelében. Az indiánok a Sirályok szigetének nevezték, a hollandok pedig Osztriga-szigetnek. Az idők során több tulajdonosa is volt, egyiküket Samuel Ellisnek hívták, akiről végül is a ma ismert nevét kapta. A szigetet különböző tulajdonosai kézzől kézre adták, mígnem a szövetségi kormány megvásárolta. 1890-ben a Bevándorlási Hivatal úgy döntött, hogy az USA-ba bevándorlók számára egy táborot hoznak itt létre. Az első bevándorlót, egy 15 éves ír lányt 1892. január 1-jén fogadták hivatalosan, utolsóként pedig egy norvég matróz érkezett 1954. november 12-én.

Az ide érkezetteket regisztrálták és egészségügyi vizsgálatnak vetették alá (tuberkulózis, szem, arc, szív, sérv, sántítás, fejbőr, trahoma, gyengeelméjűség) Visszaküldték őket, ha fertőző betegségük volt vagy a gyengeelméjűség gyanúja fennállt.

A www.ellisland.org honlapon „Statue of Liberty – Ellis Island Foundation“ (Szabadságszobor – Ellis Island Alapítvány) sokévnnyi munka eredményét néhány éve közli a világhálón: a 22 millió bevándorló online adatbankját, akik 1892 és 1924 között New York kikötőjén keresztül érkeztek az USA-ba.

1. sz. kép: Ellis Island adminisztratív épülete

(Forrás: www.deutsche-auswander-datenbank.de)

A keresés történhet a bevándorló nevének megadásával (keresztnev és családnév, vagy csak családnév), a keresést pontosíthatjuk a nemének, érkezési évének, nemzetiségének, becsült születési évének, származási helyének, vagy a hajó - melyen érkezett - nevének megadásával. Lehetőség van a hasonló nevek kilistázására vagy kereshetjük az alternatív írásmódokat. Ezek az információk majd mindegyik kivándorlónál rendelkezésre állnak. Ezen túlmenően az internetes oldal készítői beszkenelték az eredeti utaslistákat, illetve közel 800 képet találunk a hajókról, legfontosabb adataikkal. Kezdetben az utaslistákat szabadon le lehetett tölteni az internetről, egy ideje azonban ez a funkció nem működik, a kép nagyságától függően 25-35 dollárt kérnek az eredeti utaslista másolatáért.

A magyarországi német településeket eltérően érintette a kivándorlás: némelyikük esetében tömeges kivándorlásról beszélhetünk, más településeken alig találunk olyanokat, akik szülőfalujukat USA-beli úti céllal elhagyták. Az első típusba sorolható pl. a Tolna megyei **Mucsi**: **Joseph Martinnak**, egy amerikai úrnak sikerült egy több mint 100 fős listát a kivándoroltakról összeállítania. Ennél még nagyobb kivándorlási hullám érte el a dél-bácskai **Szeghegyet** és **Bácsfeketehegyet**: **Brigitte és Gunther Wolf**, egy családfakutató házaspár

honlapján¹ az onnan kivándorlók számát mintegy 1.500 főben határozzák meg. (Még ha ez a kivándorlási hullám a második világháború után fejeződött is be és e két település együttes lakosság száma 1914-ben meghaladta a 11 ezret, mégis szinte hihetetlen.)

Az Ellis-Island-weboldal sajnos nem teszi lehetővé csak a származási hely megadásával való keresést, családnevet mindenképpen szerepeltetni kell, s az arra vonatkozó keresés szűkíthető a származási hely megadásával. Ez nem is olyan könnyű feladat: szabadon kell engednünk a fantáziánkat, hogyan is érthették az Ellis Island-i hivatalnokok a település nevét és hogyan értelmezték az adatbázis készítői a kézzel írt utaslistákat. Tipikus **nádasdi** családnevek után kutatva, 14 szülőfalumból származó személynek sikerült nyomára bukkannom.

<i>Megérkezés N.Y.-ba Családnév</i>	<i>Kivándorlási kikötő Keresztnév</i>	<i>Hajó Életkor</i>
1906. április 1.	Carnaro, Trieszt	Pannonia
1 Imhof	Kilian	35
1910. január 2.	Fiume	Coronia
2 Imhof	Teréz	33
3 Imhof	Borbála	11,5
4 Imhof	Terézia	10
5 Imhof	Erzsébet	8
6 Imhof	Mária	5
1911. szeptember 11.	Bréma	George Washington
7 Mikli	Anton	26

¹ www.sekitsch.de

<i>Megérkezés N.Y.-ba Családnév</i>	<i>Kivándorlási kikötő Keresztnév</i>	<i>Hajó Életkor</i>
1911. november 27.	Carnaro, Trieszt	Ultonia
8 Bischof	István	30
9 Bischof	Anna	25
10 Bischof	Erzsébet	1,5
1914. június 14.	Fiume	Saxonia
11 Geth	János	42
12 Geth	Katalin	39
13 Geth	János	16
14 Geth	Mária	12

1. sz. táblázat: Nádasdi bevándorlók az USÁ-ba Ellis Island-en keresztül

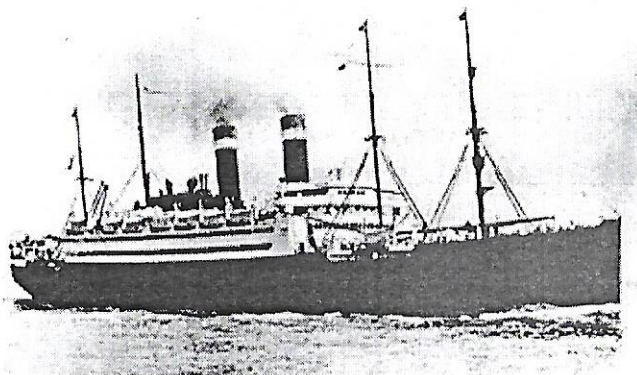
Mit tudunk a fent felsorolt személyekről? Mivel a nádasdi anyakönyvek feldolgozásával foglalkozom, nem volt nehéz beazonosítanom őket.

Engedjék meg, hogy ne a fenti sorszámok sorrendjében haladjak, hanem **Mikli Antallal**, aki a 7. sorszámot kapta, kezdjem a sort, hiszen ő a családomhoz tartozik, dédnagyanyám Mikli Regina egyik bátyja. Mikli Antal 1884. december 27-én született Nádasdon, szülei **Mikli Bálint** és **Imhof Terézia** voltak. Állítólag egy kocsmái verekedést követően a törvény elől menekült az USÁ-ba.

Mikli Antal volt az egyetlen a fent felsoroltak közül, aki Németországon, **Bréma** kikötőjén keresztül jutott el az USÁ-ba. Bremerhaven volt a legnagyobb európai kikötő, ahonnan a kivándorlók elindultak, 1830-1974 között mintegy 7,2 millióan hagyták el innen az öreg kontinentst, a kivándorlás csúcspontján ez több mint 200 ezer személyt jelentett évente.

Mikli Antal Németország első világháborút megelőző legmodernebb és legnagyobb utasszállító hajójával jutott el Amerikába. A George Washington nevű gőzöst a Norddeutsche Lloyd számára építették 1909-ben Stettinben, 723

láb² hosszú és 71 láb széles volt, 2.679 utast tudott szállítani (568-at az első, 433-at a második és 1.678-at a harmadik osztályon). A hajó személyzete 586 személyből állt. 20 ezer lóerője 19 mérföldes sebességet tett lehetővé számára. 1911 szeptemberében csupán tíz napra volt szüksége, hogy New Yorkba érjen. 1914-ben a hajót New York kikötőjében internálták és a háború alatt az amerikai csapatok szállítóhajója volt, az első világháború után pedig az Amerikai Postánál alkalmazták, mígnem 1951-ben kiselejtezték.³

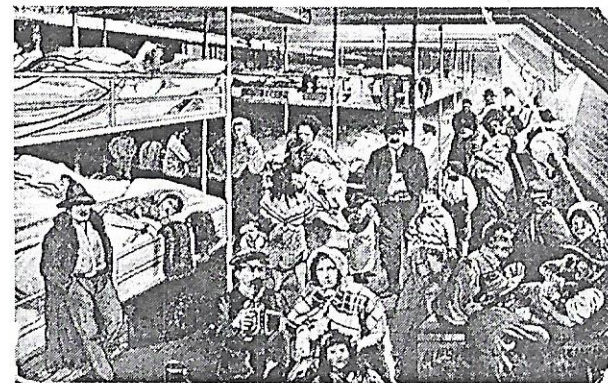
2 sz. kép: A George Washington utasszállító hajó
(Forrás: www.ellisland.org)

A Titanic című film nagy mozisiker volt néhány évvel ezelőtt, az előkelő amerikai lány és a szegény ír kivándorló szerelmén keresztül betekintést nyerhetünk abba is, hogy ezeken a nagy utasszállító hajókon milyen körülmények között laktak a fedélzetközi utasok. A fedélzetközi utasokat szigorúan elkülönítették az 1. és 2. osztályon utazóktól, nem jelenhettek meg a társasági termekben és a napozó fedélzeten, meghatározták számukra, hogy mikor és mennyi ideig tartózkodhatnak a fedélzeten. Nem szabad azonban elfeledkezni

² 1 láb = 30,48 cm

³ Kiegészítve a <http://de.wikipedia.org> információival.

arról, hogy ők voltak azok, akik a hajóutat rentábilissá tették, hiszen kevés helyet vettek igénybe és azért viszonylag sokat fizettek.⁴ A következő képeslap a fedélzetközön uralkodó viszonyokat mutatja be:

3. sz. kép: Egy kivándorlóhajó fedélzetköze 1907 körül
(Forrás: www.deutsche-auswander-datenbank.de)

Az eredeti utaslista segítségével egyet s mást megtudunk Mikli Antalról. Foglalkozása bányász volt, tudott írni és olvasni. Apjánál, Mikli Bálintnál lakott Püspöknádasdon, úti célja Broughton volt, Pennsylvania államban, ahol Geth Jánoshoz (lásd 11. sorszámmal a listában) tartott. Saját maga fizette ki a hajójegyet és 20 dollár volt nála. Korábban soha nem járt az Egyesült Államokban. 26 éves volt, nőtlen, egészségi állapota jó, és 5 láb 9 hüvelyk⁵ magas, világos bőrű, szőke hajú és kék szemű volt.

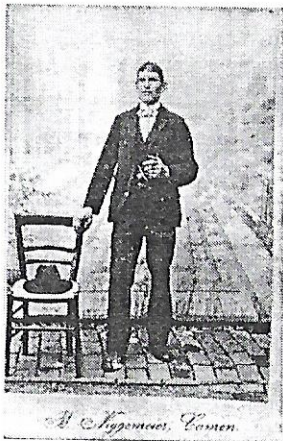
Mikli Antal sorsáról keveset tudunk, mert sem szüleivel, sem Magyarországon maradt testvéreivel nem tartotta a kapcsolatot. Nem házasodott meg, nem volt gyereke és valamikor a 60-as években halt meg⁶. Az

⁴ Információk: Hamburg városának internetes kiállítása a kivándorlásról (www.hamburg.de)

⁵ 1 hüvelyk = 2,54 cm

⁶ Édesapám Amrein Ferenc szóbeli közlése

adatbázisokban – melyekről a későbbiekben még írni fogok és a többi családnál sikerrel jártam – nem találtam Mikli Antal nyomát.

Egy adatot azonban még meg kell magyarázni: az utaslistán az áll, hogy Mikli Antal egy bizonyos Geth Jánoshoz tartott, akít én a 11. sorszámú kivándorlóval azonosítottam. Hogyan volt ez lehetséges, ha ez a **Geth János** 3 évvel **Mikli Antal** után érkezett **New Yorkba**? Ha egy család kivándorolt, az gyakran a következőképpen történt: a férj előre ment és ha elég pénzt spórolt össze, kivitette a családját (mint az Imhof család esetében - 1-6. sorszám) vagy hazament és az egész család együtt jött vissza (mint Gethéknél - 11-14. sorszám).

4. sz. kép: Mikli Antal, az Egyesült Államokba való kivándorlása előtt

A Saxonia eredeti utaslistájában az áll, hogy **Geth János** 1910-1912 között **Broughtonban**, **Pennsylvania** államban élt. Hogy miért nem található semmiféle információ az 1910-es megérkezéséről, nem magyarázható meg egyértelműen. Feltételezhetjük, hogy vagy nem dolgoztak fel az **Ellis Island** honlap készítői minden személyt, vagy nem **New Yorkon** keresztül érkezett be az **USA**-ba. A Saxonia utaslistájából azt is megtudhatjuk, hogy a **Geth** család a sógorukhoz **Werb György**hez igyekezett **Broughtonba**. Az **Ellis Island**-i adatbank azonban nem hozott eredményt, amikor **Werb György** beutazását kerestem.

Nos jöjjön a többi **Nádasdról** kivándorolt családdal kapcsolatban kinyomozott információ:

Imhof Kilián (szül: 1870.02.12., szülei: **Imhof Mihály**, **Schraub Magdaléna**) 1895.02.05-én feleségül vette **Bernhardt Teréziát** (szül: 1876.03.30, szülei: **Bernhardt János**, **Gungl Erzsébet**). A házaspárnak a következő gyermekei voltak:

1. **Borbála** szül: 1896.12.21. meghalt: 1966. október

A kereszteltek anyakönyvében a megjegyzés rovatban szerepel, hogy **Schmidt Györggyel** a **New York-i „Our Lady Angels“** templomban kötött házasságot.

Az 1920-as amerikai népszámlálás listájában⁷, mely minden akkor az **USA**-ban élt személyt felsorol, az áll, hogy **Borbála**, aki 1920-ban még nem volt házas, egy gyárban dolgozott.

A társadalombiztosítás adatbázisában⁸, sikerült a halálát is megtalálnom: 1966 októberében halt meg és utolsó címe a következő volt: 11762 **Massapequa Park**, **Nassau**, **New York**.

2. **Kilián** szül: 1898.06.12. meghalt: 1898.09.01.

3. **Terézia** szül: 1899.08.30.

Csak az 1920-as népszámlálásban találtam róla információt, akkor egy könyvelőirodában dolgozott.

4. **Erzsébet** szül: 1901.02.18.

Erzsébetről is csak a foglalkozását ismerjük, 1920-ban egy irodában dolgozott.

A társadalombiztosítás adatbázisában megtaláltam egy bizonyos **Elisabeth Burger** halálózását (1991.12.20, Utolsó lakcíme: 11415 **Jamaica**, **Queens**, **New York**), aki ugyanaznap született, mint **Imhof Erzsébet**. Talán egy **Burger** családnevű férfival kötött házasságot. Sajnos ezt nem tudjuk bebizonyítani, 1930-as népszámlálásban nem találtam **Elisabeth Burger**-t.

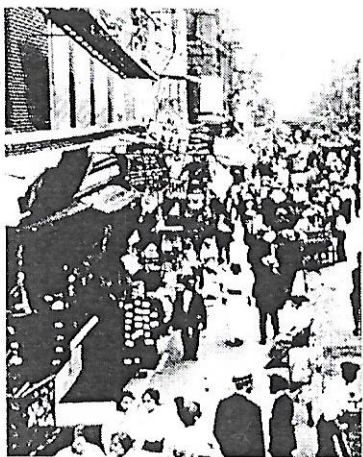
5. **Mária** szül: 1903.12.11

Máriát nem említi az 1920-as népszámlálás, valószínűleg meghalt 1910-1920 között.

Az **Imhof** család 1910-ben kapta meg az amerikai állampolgárságot, 1920-ban egy bérlakásban éltek **Manhattanborough**, **Second Avenue** 2310-2312 lakcímen.

⁷ US Federal Census, elérhető a www.ancestry.com honlapról. A 10 évente megtartott népszámlálásokat (melyeket „Census“-nak neveznek) bescannelték és szintén feldolgozták egy adatbázisban, melyet 1930-ig előfizetéssel lehet kutatni.

⁸ Social Security Death Index (költségtérítéses adatbázis a társadalombiztosítással rendelkezők halálózási adatairól a 60-as évek közepétől) szintén a www.ancestry.com honlapon

5. sz. kép: Manhattani utcaszínelés a 20. század elején

(Forrás: www.hamburg.de)

A kivándorlók többnyire olyan városrészekben éltek, ahol megőrizhették anyanyelvüket, ahol több azonos nemzetiségű is élt. Sok német és kelet-európai élt **Manhattanben**, mint ahogy az **Imhof** család is. Kilián gyári munkás volt, Terézia háztartásbeli. A házaspár a 30-as években hazalátogatott az óhazájában, mivel egy 1936-os utaslistán (szintén a www.ancestry.com honlapon) megtaláltam őket, amikor is Brémából New Yorkba utaztak. A lakcímük akkor a következő volt: 562 Bruck Avenue, New York.

Nem minden kivándorló maradt végleg az USA-ban. A **Bischof** család hazatért Nádásra. A következő információk ismertek számomra:

Bischof István (szül: 1881.08.23. meghalt: 1949.12.25., szülei: Bischof János, Gungl Erzsébet) 1907.10.21-én vette feleségül **Härtl Annát** (szül: 1886.04.01, szülei: Härtl Antal, Keszler Magdaléna). A házaspárnak csak egy gyereke volt: **Mária Erzsébet**, szül. 1910.09.07. Sem az 1920-as, sem az 1930-as népszámlálásban nem találtam meg a családot. Hogy ők, vagy legalábbis István hazatértek, a nádasi halotti anyakönyvi bejegyzés igazolja. Sem feleségéről, sem leányukról nem találtam további információkat. István halálakor nem volt özvegy. Hol és mikor halt meg Bischof Istvánné Härtl Anna, és vajon megházasodott-e és ha igen, mikor, Mária Erzsébet, megválaszolatlanul marad.

A Geth család esetében csak a család egy része vándorolt ki az USA-ba. **Geth János** (szül: 1873.01.27., szülei: Geth Ádám, Amrein Klementina) 1896.01.27-én vette feleségül **Werb Katalint** (szül: 1874.10.07., szülei: Werb Ádám, Schmidt Terézia, meghalt: 1965.12.11 Los Angeles). A házasságban a következő gyermekek születtek:

1. **György** szül: 1896.12.20. meghalt: 1897.01.08.
2. **János** szül.: 1898.08.02.

3. **György** szül: 1900.09.14. meghalt: 1901.09.12.

4. **Mária** szül: 1902.07.01.

5. **Genovéva** szül: 1905.07.15. meghalt: 1928.08.03.

Férjhez ment Püspöknádasdon 1923.02.10-én Hellenbrandt Istvánhoz.

6. **Terézia** szül: 1909.05.18 meghalt: 1987.09.12.

Férje Dechant Ferenc, házasságot kötöttek 1928.02.14-én Püspöknádasdon. Halálakor Mecsknádasdon, Mecsek utca 11. sz. alatt lakott.

Werb György a fent említett Katalin öccse, az ő nevét adta meg a Geth család, amikor 1914-ben regisztrálták őket Ellis Island-en. György 1880.03.24-én született Nádason. Az 1910-es népszámlálás szerint ő és felesége **Amália** 1903-ban vándoroltak be az Egyesült Államokba. Valószínűleg már ott házasodtak össze, a népszámlálási adatok szerint 1906-ban. Amália születési nevét nem ismerjük, 1888 körül született (semmi esetre sem Nádason) és ugyancsak német nemzetiségű volt. A Werb házaspár **Snowdenben**. Pennsylvania államban lakott, 1930 már a saját házukban, melynek értéke 2.500 dollárt tett ki, kezdetben György bányászként dolgozott, majd később cipészként saját üzletében. A népszámlálások szerint nem voltak utódaik.

Az Ellis Island, valamint a többi ismertetett honlap nem bír a magyarországi németek családfakutatása szempontjából stratégiai jelentőséggel, de segítségükkel kiegészíthetjük családunk, szülőhelyünk történetét.

MÉG KAPHATÓ!

Riszt András: Nagyárpád község családkönyve 1723-1945 (424 oldal)

Ára:

AKuFF-tagoknak:

3.000 Ft + postaköltség

Egyesületen kívülieknek:

3.500 Ft + postaköltség

Külföldre:

25 EUR + postaköltség

Megrendelés:

Dr. Pencz Kornél, 6500 Baja, Petőfi S. u. 56.

e-mail: kornelpencz@gmx.net

A könyv megvételével az AKuFF könyvkiadási tevékenységét támogatja!

Ott Sebő: A múlt nyomában

Hírmondónk 3. számában megjelent egy írás, a „**Bussen** hegy és a **Hajósiak** őshazája” címen dr. Pencz Kornél úr tollából. Számomra több szempontból is nagyon érdekes ez az írás. Leírom, hogy miért, talán akkor közlünk mások is annak fogják tartani.

Mi **Soroksáron** 2004. május 3-án elindultunk két busznyi néppel, 110 fővel Württembergbe. Látogatásunk mottója: „A múlt nyomában”. Programunkban szerepelt, hogy az 1946 tavaszán Soroksárról elindított hat szerelvényből legalább három szerelvény végállomását felkutassuk, és az ott élő valamelyik volt soroksári lakos a szerelvény útjáról és a megérkezés eseményeiről nekünk a helyszínen beszámoljon.

Így mentünk először **Göppingenbe**, másnap **Nürtingenbe** és a harmadik nap a varázslatos szépségű **Herrenberg** városba. Mindenhol nagy szeretettel és ünnepélyes keretek közt fogadtak ezen városok polgármesterei. Természetesen ott voltak soroksári kitelepített testvéreink is.

Nappal a helyi ismernivalókat látogattuk, elmentünk a helyi temetőbe is. A herrenbergi úgynevezett „Erdei” temetőben van egy különálló parcella, ahol elhalt soroksáriak alusszák örök álmukat. Megindító perceket éltünk át többször is utunk során. Találkoztunk valamikori volt földijeinkkel, akik még ma is hiányoznak nekünk. Hiszen ők, netán a szomszéd, avagy az a milimáris földművelő gazda volt, akitől a tejet hoztuk, de volt ott iskolatárs, vagy a pékünk, hentesünk.

Estére minden városban műsort adtunk, voltak velünk szólóénekesek, de persze énekkarok, nívós tánckarunk és remek fűvös zenészek is. Így ellensúlyoztuk a nappali érzelmileg nehezen feldolgozható eseményeket.

Látogatásunknak szintúgy, - mint a hajósiakénak volt egy vallással kapcsolatos mozzanata is. Soroksáron is volt egy olyan kegytárgy, amit az ősök hoztak még a betelepülés idején Soroksárra. Mégpedig egy majd egy méter magas „Krisztus a Keresztfán” kegytárgy. Ez a kereszt közismerten a **Weinper** család tulajdonában volt. 1946-ban ők is ki lettek telepítve. A vihető kevéske holmijuk mellett magukkal vitték, tehát visszavitték az őshazába ezt a keresztet is. Ennek a Weinper családnak nem voltak gyermekei. Megöregedvén vagyonukat és a szóban forgó keresztet Göppingen város templomára hagyták. A keresztet két évszázad történései megviselték. Ezért a soroksári hívők

adománypénzeiből egy jó nevű stuttgarti restaurátorral szinte újjávarázsolták. Végül otthonául Göppingen város egyik filijába, **Bartenbachba** egy szép modern kápolnába került.

Ünnepélyes és szép perceket élt át kintlévő csoportunk egésze. Velünk utazott kántor asszonyunk és szeretett plébános urunk is. Felemelő megemlékező ünnepség zajlott. A kereszt alá egy réztáblára írott szöveg röviden ismertette a kereszt történetét és azt, hogy mi, kései utódok ott jártunk és tiszteletünket róttuk le a kereszt előtt.

A mi közös kegytárgyunk szép környezetben találta meg végső helyét, maradjon is ott. Mi azt szeretnénk, ha Soroksár lakossága a kintiek és a Magyarországon élők ezt a csodaszép krucifixet imádságos emlékhelyüknek tekintenék. Kintiek és Magyarországon élők, ha csak tehetik, menjenek ki a Göppingen melletti bartenbachi kápolnába, vigyenek virágot és gyertyát. Vigyék oda gyermekeiket is és meséljék el nekik a kereszt előtt népcsoportunk életét. Hiszen ez a szép kereszt és annak sorsa ugyanaz volt, mint Soroksár népéé. Tágabb körben, a kereszt sorsa ugyanaz volt, mint a magyarországi svábság sorsa.

Mindig is kíváncsi lettem volna a Bussenre, a svábok szent hegyére. Örömmel olvastam a Hajósiak Madonnájáról. Örömmel tölt el, hogy mindezeket az AKuFF Hírmondójában tudhattam meg, de azonnal elámultam azon a párhuzamon, amit a két kegytárgy sorsa kapcsán megismerhettem.

Bizonyára több ilyen kegytárgy lehet falvainkban. Valamelyik Buda környéki templomban is van egy Krisztus faszobor. Ki fogja elmondani annak és az esetleges meg meglévő kegytárgyaknak a történetét? Szép feladat lenne és éppen nekünk való, ha nem is éppen a családkutatással kapcsolatos. Hiszen a mi tevékenykedő tagjaink az ország minden sarkában ott vannak.

Javasolom, tehát legyünk a Magyarországon még esetleg fel lelhető kegytárgyak kutatói is. Szép és hálás munka lehetne.

Németországi utunkról színes képekkel illusztrált magyar-német nyelvű beszámolót és üdvözlőbeszédekkel tüzdelt könyvet adtunk ki. Valamint 4,5 órás videó felvétel rögzíti utunk szinte minden mozzanatát. A mi kicsi 110 fős csoportunk kinti szervezők becslése szerint hozzávetőleg 3000 embert - volt soroksáriakat és azok hozzátartozóit - mozgósított és tett kíváncsivá a mai Soroksárra. Célunkat elértük. Szeretjük őket, és nem felejtjük őket. Ezt

demonstráltak. Ezt viszonyozták ők is. A szemek könnyektől voltak homályosak, amikor hazaindultunk, olyan nehéz volt az elválás.

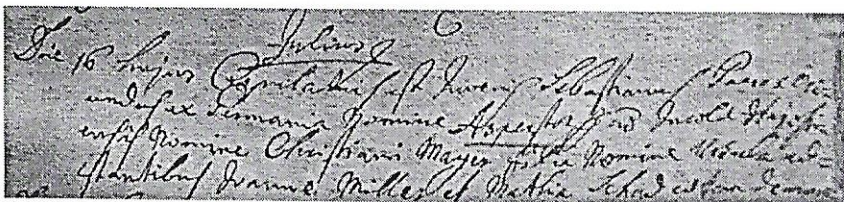

Dr. Pencz Kornél:
**Kiegészítés a „Sammelwerk donauschwäbischer
Kolonisten“ c. kötetekhez**
2. rész

02294 *Bauer Sebastian*, v „Aspersdorf“, 1741 in Hajós/Bat

Hajós tulajdonképpen nem a Bácskában van, de nem messze, északra fekszik a németek lakta tájegységtől.

A hajósi anyakönyv 1741. július 16-i bejegyzése szerint:

„Copulatus est juvenis Sebastianus Pauer oriundus ex Germania nomine Asperstorff incola Hajosiensis nomine Christiani Mayer filii nomine Ursula...“

Eszerint tehát az **Ursula Mayer-rel**, **Christian** lányával házasságot kötő ifjú, **Sebastian Bauer** Németországból, **Aspersdorfból** származik.

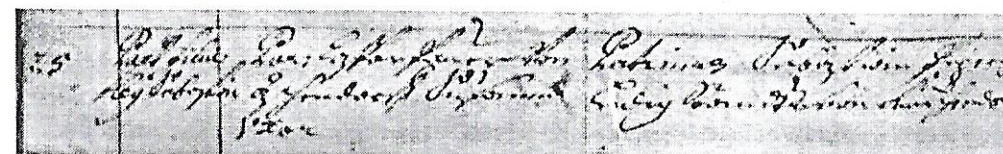
A „Germania” szó a szövegben tévútra vezet egyeseket, holott már Dr. Paul Flach a Josef Paul-lal közösen írt „Hajós” c. művében észrevételezi: ”Németországban nem találtam Aspersdorft, csak egyet ismerek, Alsó-Ausztriában, Oberhollabrunnál” (fordítás tőlem).

Tény, hogy ezen az alsó-ausztriai **Aspersdorfon** kívül nincs más ilyen nevű település a Német Birodalom területén. Manapság el szokták felejtetni, hogy Ausztria, mint olyan csak 1814 óta létezik, addig a Német Római Császárság egyik tartománya volt, tehát valóban Germánia.

A feladat tehát egyszerű volt: utánanézni az Aspersdorfi anyakönyvekben. Én, mint **Sebastian Bauer** egy kései leszármazottja () érdekelt voltam a témában, tehát megtettem az utat **Hollabrunnba** (korábban **Oberhollabrunn**), Alsó-Ausztriába. Aspersdorf ma is önálló plébánia, minden anyakönyv ott van a plébániahivatalban.

Az aspersdorfi kutatásaim eredménye:

Sebastian Bauer 1714. március 25-én Aspersdorfban lett keresztelve.

Családja azonban nem Aspersdorfban élt, hanem a szomszédos **Aschendorfban**, ami Aspersdorf egyik filiája volt. Aschendorf ma **Wullersdorf** község része (irsz.: A-2041), a hollabrunni járásban. Sebastian Bauer szülei **Kaspar Bauer** és **Susanna Pimperger** voltak, akik 1714. január 9-én házasodtak össze.

Szent Sebestyénnek nagy kultusza volt a környéken, mert a Sebastian név Aspersdorf és filiáinak anyakönyveiben viszonylag gyakran előfordul. Az én Sebastian ösömnek volt egy nagybátyja és egy unokatestvére is ezzel a névvel.

Sebastian Bauer tehát egyike azon kevés hajósiaknak, akiknek az őshazája nem a Bussennél, Felső-Svábföldön volt, hanem attól igen messze. Figyelemreméltó Aspersdorf pincésora, amely hasonló, mint a hajósi, még ha jóval kevesebb pincével és közvetlenül a falu szélén van is.

Kérjük kedves kutatótársainkat, illetve mindazokat, akik lapunkat olvassák, küldjék el szakmai cikkeiket a Szerkesztőségbe, hogy azokat folyamatosan megjelentethessük! Munkánkat megkönnyítik, ha írásaikat elektronikus formában, esetleg németül és magyarul is eljuttatják.
Mail: bocsardi@externet.hu (Bocsárdi Szilárd és Szilárdné)
Cím: 7627, Pécs, Tündér u. 15.

Lázár Boglárka: Kalandos csehországi kutatások

Mivel anyai ágon több ősöm is a mai Csehország területéről származik, két évvel ezelőtt elhatároztam, hogy a nyomukba eredek. Akkor még nem tudtam, hogy milyen nagy fába vágom a fejszemet.

Sajnos a mormon egyháznak eddig még nem engedték meg, hogy a régi cseh anyakönyveket mikrofilmre vegyék, így a személyes kutatás csak odautazással oldható meg. Odautazással? Na, jó, de hova? Úgy tűnik, hogy ebben az aránylag kis országban meglehetősen sok falunak ugyanaz a neve, akár még egy járáson belül is. Számomra a legfontosabb **Obora** település volt. Ebből 7-et leltem! Így a többi adatot átnézve, házastársak születési adatait felhasználva, akik a környékbeli falvakból származtak, sikerült kiszűrni a megfelelő Oborát.

De akkor sem Oborába kellett utaznom, mivel az 1900 előtti anyakönyvek nem a plébániákon találhatóak, hanem a regionális levéltárakban a telekkönyvekkel, térképekkel, tervrajzokkal, történelmi dokumentumokkal, bírósági és adminisztratív iratokkal együtt. Hét regionális levéltár működik: a Közép-Bohémiai régió anyagát a Prágai Állami Regionális Levéltárban, Dél-Bohémia anyagát **Třebonban**, Nyugat Bohémiát **Pilsenben**, Észak-Bohémiát **Litoměřicében**, Kelet Bohémiát **Zámrsokban**, Dél-Morvaországot **Brünnben**, Észak-Morvaországot **Opavában** őrzik.

Ezen kívül a 42 kerületi levéltárban népszékszámok, polgári peres iratok, iskolai és üzleti iratok között kutakodhatunk. Létezik még 5 városi és számos specializálódott levéltár.

A regionális levéltárak kutatótermében általában 20-30 hely áll a kutatók rendelkezésére. Ez **Opavában** például bőven elég, de a Zámrski, Brünni, Prágai, **Třeboni** Levéltár majdnem mindig tele van, ezért előre kell időpontot kérni. A levéltárak e-mail és levelezési címe és nyitvatartása az interneten megtalálható. Ha a cseh nyelvvel csehül állunk, némettel érdemes próbálkozni. Én angolul igyekeztem levelezni a treboniakkal, ami leginkább siketek párbeszédére emlékeztetett és végül egy szlovákiai kutatótársunk, Nagy Péter, segítségére szorultam, hogy tisztázzunk, náluk van-e a vágyott anyag. Az „én” falumból már a XVII. század közepétől van anyakönyv, ami, ott, Csehországban, a békésebb történelemnek köszönhetően egyáltalán nem ritkaság. Megdöbbentő érzés, amikor ezeket az eredeti könyveket a kutató kezébe adják.

Sajnos hiába kaptam meg a csodálatos könyvek, az olvasásával kudarcot vallottam, mert az 1800-as évek közepe előtt a legtöbb anyakönyvet gót betűs írással írták, annak is a cseh változatával, hol cseh, hol német nyelven, szerencsés esetben néha egy kis könnyebben olvasható latint is belekeverve. Örültem, ha a vezetéknevet sikerült kibogarásznom.

A számomra fontosnak tűnő lapokat nem engedték meg lefényképezni, másolását nem vállalták és segítséget sem kaptam még egy-egy kulcsfontosságúnak tűnő adat elolvasásában sem.

A másolási lehetőségek egyébként levéltáranként változóak. Opavában és Třebonban nincs másolásra mód, de például Brünnben többféle lehetőség közül lehet választani. Hogy valahol megengedik-e a saját fényképezést, nem tudom.

Fontos szabály még az, hogy egy nap egy kutató maximum öt könyvet kérhet ki. Az utolsó kérést legkésőbb zárás előtt 2-3 órával kell benyújtani.

Az anyakönyveken kívül érdemes a telekkönyvekben körülnézni. Míg a korai időkben egy-egy gyerek születését az anyakönyvekben esetleg elfelejtették bejegyezni, a telekkönyvekben az átruházással kapcsolatos adatok között esetleg rábukkanhatunk a „meg nem született” testvérre vagy információt kapunk egy ős költözéséről, esetleg házasságairól és névváltozásairól.

A korai kutatásokban nehézség még az is, hogy a XVII.-XVIII. század első felében a cseh vezetéknevek még nem rögzültek, főleg nem Dél-Bohémiában. Az én őseim első három generációja három különböző vezetéknevet viselt és az öt, egy apától, egy anyától származó gyerek felnőtt korára három különböző vezetékneven volt ismert. A telekkönyvi adatok nélkül ezeket a rejtélyekre soha nem lehetett volna fényt deríteni. (Ezen adatok megfejtése nekem végül egy profi kutató segítségével sikerült.)

Lehet, hogy treboni élményeimet olvasva, úgy tűnik, felesleges volt Csehországba utaznom. Én nem így érzem. Örültem, hogy láthattam, lapozgathattam az anyakönyveket, sétálhattam azokon az utcákon, amelyeken őseim is bizonyára jártak, rácsodálkozhattam gyönyörűen karbantartott régi házakra. Egy 1583-ban épült fogadóban aludtam és arra gondoltam, hogy ősapám is talán ebben a fogadóban iszogatót 300 évvel ezelőtt, amikor kis falujából a „nagyvárosba” vitte a dolga. Jó volt a „közelében” lenni.

Hasznos linkek:

<http://czechcensus.tripod.com/archives.htm> - németül és angolul a levéltárakról és elérhetőségükről

<http://www.geocities.com/Heartland/Plains/2064/czechgen.htm#tips> –
angolul, cseh nevekről, és családfakutatók számára hasznos cseh levéltári
anyagokról

Könyvadományok

A nagymányoki találkozó óta érkezett könyvadományok:

Adományozó	Könyvcím
Pfaff László	Szentiványi Ferenc: Torontál vármegye közigazgatási és socialis állapota a XX. század első tizedében
Rudolf László	Rudolf László: Bátaszék sportja Labdarúgás 1913-1950

Köszönjük tagjainknak az adományukat!

Felhívjuk tagjainkat, hogy amennyiben lakó- vagy származási helyükön segítséget tudnak nyújtani egyesületi találkozó megszervezésében, jelentkezzenek.

Feltétel, hogy 50-70 személy részére elegendő hely legyen, valamint az étkezési lehetőség biztosított legyen.

Jelentkezni az egyesületi találkozókon személyesen, vagy írásban dr. Pencz Kornél elnöknel lehet.

Szeretnénk, ha találkozóinkat hosszabb időre előre meg tudnánk tervezni, hogy a tagjaink az egyéb programjaikat ennek megfelelően tudják alakítani.

Amrein Ilona: Könyvismertetés – új könyv az AKuFF- könyvtárban

Dr. J. Sraubinger: A szatmári svábok, Stuttgart, 1927
Nyelv: német (gótbetűs!)
120 o.

Az AKuFF vezetősége arra törekszik, hogy Magyarország németek lakta vidékeiről minden olyan irodalmat összegyűjtsünk, ami a német gyökerekkel rendelkező családfakutatók számára fontos lehet. Magyarország alatt nem azt a kicsiny országot értjük, amely az első világháború után alakult ki, hanem sokkal inkább azt az országot, ahová őseink megérkeztek. Szatmár Trianon után nagyjából Romániához került, azonban itt is élt egy jelentős német népcsoport. Károlyi Sándor gróf 1712-től telepített németeket Oberschwabenből e vidéken lévő birtokaira. A szatmári svábok őshazájának meghatározásához a következőket vizsgálja meg a szerző: a bevándorlók származási helye az anyakönyvek és a Károlyi Levéltárban található dokumentumok alapján, a családnevek és a tájszólás vizsgálata. Számos Boden-tó környéki települést sorol fel, a függelékben szerepel egy táblázat a mezőfényi svábok származási helyeiről is. A szerző bemutatja a szatmári svábok helyzetét a könyv megírásának idején, valamint a tájszólásukat is. Néhány fekete-fehér fényképet közöl a legfontosabb szatmári sváb személyiségről, illetve településekről.

Új tagok elérhetősége:

Tagszám	Név	Cím	Tel-Fax	e-mail
124	Baloghné Wusching Ágota	7355 Nagymányok, Béke u. 2/a	74/558-030	
125	Hucker Ádám	1126 Budapest, Hollósy S. u. 32.	1/213-8441	hucker.adam@freemail.hu

E-mail cím változások:

Tagszám	Név	e-mail
091	Dr. Csordás Jenő	drcsordas@gmail.com
040	Karádi Vilma	karadi.vilma@telekom.hu
006	Müller József	erhard@emitelnet.hu
117	Varga István	istvan.varga@ikl.hu

Keresések:

II/5/1.

Keresem **Nicolaus Veczl (Vetzl?)** születési idejét és helyét. Halotti anyakönyve alapján születési ideje 1726. Meghalt 1786. május 19-én Barátúron. Felesége Anna ..., akitől 5 gyermeke biztosan született. Vagy közvetlenül a Birodalomból települt, vagy belső migrációval érkezett Barátúrra.

Választ a wegyor@citromail.hu e-mail címre vagy Wéber György 7632 Pécs, Gyöngyös u.5. postai címre kérek.

II/5/2.

Keresem **Anna Maria Szaitz (Szaicz)** születési idejét és helyét. Halotti anyakönyve alapján feltételezett születési ideje 1762. Meghalt 1804. december 4-

én Kánban. Második házasságát 1802. január 12-én kötötte Georg Reiss (Raiss) legénnyel.

Választ a wegyor@citromail.hu e-mail címre vagy Wéber György 7632 Pécs, Gyöngyös u.5. postai címre kérek.

Válaszok korábbi keresőkérdésekre:

I/2/4.

Maria Barbara **SESZNER** rk.

* 1749. április 23 Nemesnádudvar, + 1793. december 1, Vaskút.

Szüllők:

Anton **SESZNER**. rk * kiszámítottan. 1722. + 1732 augusztus 29. Vaskút
Házasságkötés 1746-előtt

Brigitta NN. rk * kiszámítottan. 1717. + 1772 március 5. Vaskút .

Seifert Adolf/Neumayer Johannes - AKdFF

II/4/4.

Sajnos, Maria Magdalena **Hammer** származási helyét nem tudom megmondani, Bremelau azonban egészen biztosan kizárható. Az adott időszakban az ottani Hammerek közt nem született Bremelauban.

Dr. Pencz Kornél

Rossz e-mail címek!

A következő címekről minden küldemény visszajött, kérem, jelentsék le az újat!
batizipilsen@freemail.hu ; pellerz@axelero.hu ; kopia@elender.hu